39676 - Teşehhüd’te Peygamberimize salat ve selam getirmek

Soru

İmam, teravih namazında çok hızlı selam vermektedir. Zaman ancak birinci teşehhüdü bitirmeye yeter, ikinci teşehhüdü bitiremeden imam selam vermektedir. Bu durumda ne yapmam gerekir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

,

Alimler, namaz içinde Teşehhüd’te Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’e salat ve selam getirme konusunda farklı görüş bildirmişlerdir. Bazıları; namazın bir rüknü olup salat ve selam olmadan namazın geçersiz olduğunu öne sürmüşlerdir.

Bazılar ise salat ve selamın vacip olduğunu söylemişler.

Üçüncü görüş: Mustehap bir sünnet olup vacip olmadığıdır.

Şeyh M. Salih el Useymin Rahimehullah üçüncü görüşü tercih etmiş ve Şerh Zadul el Mustenka adlı kitapta şöyle demiştir: “Son teşehhüd’ te Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’e salat ve selam getirmek, namazın on ikinci rüknüdür.

Bunun delili: Sahabeler Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’e şu şekilde sorarlar:

Ey Allah’ın resulü! Sana nasıl salat ve selam getiririz bize öğretir misin?

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle cevap verdi: (Allahumme Salli Ala Muhammed ve ala âli Muhammed”

Bu bağlamda hadis incelediğinde salat ve selamın rükün olduğuna dair bir kanıt yoktur. Çünkü

Sahabeler sadece salat ve selamın nasıl yapılacağını öğrenmek istemişlerdir. Buna karşılık Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem nasıl salat ve selam getireceklerini öğretmiştir.

Bu nedenle burada şöyle deriz “deyin” emri, vacipliği gerektirmez. Bilakis irşat ve eğitim amaçlıdır. Şayet bunun dışında başka bir delir bulunursa değerlendirilir. Bulunmadığı takdirde söz konusu delil vacipliğe delalet etmediği gibi rükün olduğuna da işaret yoktur. Bu nedenle alimler bu konuda ihtilafa düşmüş ve aşağıdaki görüşleri belirtmişlerdir:

Birinci görüş: Rüküdür. Salat ve selam olmadan namaz geçerli olmaz.

İkinci görüş: Vaciptir fakat rükün değildir. Unutulduğu takdirde sehiv secdesiyle telafi edilir. Çünkü “Allahumme sali ala muhammed” vaciplik veya irşat olmak üzere iki ihtimali taşımaktadır. Bu ihtimalden dolayı hadisi, rükün için delil olarak kullanamayız.

Üçüncü görüş: Salat ve selam sünnettir. Vacip veya rükün değildir. Bu görüş İmam Ahmed’ten rivayet edilmiştir. Bilerek terk edilse dahi namaz geçerlidir. Çünkü vacip veya rükün diyenlerin delili açık değildir. Usul kurallarına göre asıl olan zimmetin beri olmasıdır.

Şayet alimlerin getirdikleri delil dışında başka bir delil yoksa bu görüş, görüşlerin en tercihli görüşüdür. Çünkü normal cevap ve eğitim amaçlı bir delili namazın geçersizliğine delil yapamayız. (şerhul mumti 3*310-312)

Bu görüşe göre salat ve selam olmadan da namaz geçerlidir.

İkincisi:

Söz konusu olan imam ve acele eden imamlara haddinden fazla acele etmemeleri için nasihat etmek gerekir.

Alimler bu konuda şöyle demişler: imam, arkasında namaz kılan kişilerin vacipler ve bazı sünnetleri yerine getirebilmeleri için namazı yavaş kılmakla yükümlüdürler. Namaz kılanları bunları yerine getiremediklerinde imam mekruh işlemiş olur.

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi: imamın namazını yavaş kıldırmasıyla ilgili hadisler çok açıktır.

Bunun anlamı imam namazın sünnetleri ve amaçlarını yerine getirecek şekilde namaz kılması gerekir.

İmamın namazı hafifletmesi demek: kemalin en az düzeyinde kılması, vacipleri ve sünnetleri yerine getirmesi demektir. En azıyla iktifa etmediği gibi en mükemmelini de yapmamasıdır. (el Mevsua el Fıkhiye 14/243)

İbn Kudame Rahimehullah el muğni 1/323 kitabında şöyle dedi: "İmam, Kur'an okumayı, rüku ve sücud zirkirleri ve teşehhüdü; arkasındaki dili ağır olan kişilerin bunları yerine getirecekleri süreye riayet etmesi gerekir. Ağır hareket eden yaşlı ve küçüklerin rüku ve secdeyi rükünleriye yerine getirecekleri süreyi göz önünde bulundurması görevidir. Şayet imam bunları riayet etmezse namazı geçerli olur fakat kerahete girmiş olur.

El Mevsua el Fıkhiye 6/213 şöyle geçmektedir:

İmam, memumun sünnetlerini yerine getirmesini engelleyecek şekilde hızlı hareket etmesi mekruhtur. Secde ve rükuda üç defa tesbih getirmek ve son teşehhüdte sünnetleri yerine getirmek isteyenlere engel olmak bu konuda değerlendirilir.

Şeyh İbn Useymin Oruç, zekat ve teravih hükümleri risalesinde şöyle dedi:

Bazı insanların yaptıkları aşırı acele ve hız meşru değildir. Şayet bu acelecilik bir vacip veya rükne engel olursa namaz geçersiz olur.

Maalesef Teravih namazında bir çok imam acele etmektedir. Bu da açık bir hatadır. Şüphesiz imam, sadece kendisi için namaz kılmıyor. Bilakis hem kendisi için kılıyor hem de başkasına kıldırıyor. İmamın konumu velayet konumundadır. En doğrusunu yapmak zorundadır. İlim ehli imamın, memumun vacipleri yerine getirmesine engel olmasını mekruh olduğunu söyemişlerdir.

En iyisini Allah bilir.